

فلق و غروب هم‌رنگند

فرناز نخعی

تهران - ۱۴۰۰

سرشناسه : نخعی، فرناز
عنوان و نام پدیدآور : فلق و غروب همنگند / فرناز نخعی
مشخصات نشر : تهران، مؤسسه انتشارات آرینا، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری :
شابک : - - 6893 - 978
وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا.
موضوع : داستان‌های فارسی -- قرن ۱۴.
ردیف‌بندی کنگره : PIR
ردیف‌بندی دیوبی :
شماره کتابشناسی ملی :

نشر آرینا: خیابان انقلاب - خیابان روانمهر، شماره ۲۰۸
تلفن: ۶۶۴۹۱۲۹۵ - ۶۶۴۹۱۸۷۶

فلق و غروب همنگند فرناز نخعی

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نمونه‌خوان نهایی:

حروفچینی:

لیتوگرافی:

چاپ و صحافی:

حق چاپ محفوظ است.

ISBN 978 - 600 - 6893 - -

فصل یک

صدای مبهمنی را اطرافم می‌شوم. مفهوم نیست چه می‌گویند، انگار همه‌مه است. مثل وقتی که با چشم‌های بسته کنار ساحل دراز کشیده‌ای و یک موج به سویت می‌آید و تو می‌توانی از روی صدا آمدن و دور شدنش را بفهمی. بعد کم کم انگار صدای نزدیک‌تر می‌شود. در واقع من هشیارتر شده‌ام. ذنی می‌گوید:

- تكون نخور نسیم، من اینجام. آروم باش.

صدا غریب است و در عین حال آشنا به نظر می‌رسد. متوجه می‌شوم که دارم سرم را به راست و چپ تکان می‌دهم. گردنم درد می‌کند اما برای متوقف کردن حرکت در دنک سرم باید فکر کنم. نمی‌توانم کاری به این سادگی را فوری و بدون فکر انجام بدهم. انگار باید به تک تک سلول‌های گردنم دستور بدهم که تکان نخورند و بی‌حرکت بمانند. عضلاتم تحت اختیارم نیستند. بعد دستی آرام سرم را نوازش می‌کند. تماسش مثل یک معجزه است. حس خوب زندگی در تنم پخش می‌شود. انگار منجمد شده بودم و حالا یخ‌های وجودم دارد آب می‌شود. وقتی نرمی دستش را روی پوست صورتم حس می‌کنم و بوی کرم بینشه که کرم محبوب مامان است، در مشامم می‌پیچد، موفق می‌شوم سرم را بی‌حرکت نگه دارم. لای پلک‌هایم را که انگار هر کدام صد کیلو وزن دارد، به زور باز می‌کنم. صورت مامان را در ده سانتی‌متری بالای سرم می‌بینم. انگار به من خیره شده. تصویر محظوظ است ولی شاید از روی حس متوجه می‌شوم که نگران یا شاید ناراحت است. سعی می‌کنم چیزی بگویم ولی لب‌هایم آنقدر خشک است که تکان دادنش از جدال باز کردن پلک‌ها خیلی سخت‌تر است. زور می‌زنم و مطمئن می‌شوم که لب‌هایم باز شده ولی از گلویم صدایی بیرون نمی‌آید. احساس می‌کنم چیزی ته حلقوم فروکرده‌اند که برای همیشه صدای را در خودش مخفی خواهد کرد. مامان می‌گوید:

- سعی نکن حرف بزنی عزیزم. یه لوله تو گلوته. چیزی می‌خوابی؟
سرم را که به سنگینی سرب است، به زور تکان کوچکی می‌دهم. مامان شروع می‌کند به حدس زدن.

- آب می‌خوابی؟ درد داری؟ جات ناراحته؟ می‌خوابی پشتی تخت رو بیارم بالاتر؟ در مقابل هر یک از سوالاتش به زور با حرکت سرم جواب منفی می‌دهم. واقعیت این است که هم تشنهم، هم درد دارم، هم با تمام وجود دلم می‌خواهد جایه‌جا شوم و این

بدن لخت و بی‌حس و منجمد را آنقدر تکان بدhem که به حال عادی دربیاید ولی الان تنها چیزی که برایم مهم است، این است که بدانم کجا هستم و چه بلایی سرم آمده است. آخرین چیزی که به یاد دارم، این است که ته باغ پشت بوتهای انبوه گل محمدی با امیر راه می‌رفتیم و آهسته حرف می‌زدیم. یکی دو ساعت از نیمه شب گذشته بود. نسیم ملامیم و کمی خنک شب تابستانی مثل یک دست نرم و مهربان وجود را نوازش می‌داد. بوی گل محبوبه شب در باغ پیچیده بود و حس شیرینش مثل روزهایی بود که مامان ملوک برایمان مسقطی و فرنی درست می‌کرد و ما نوه‌ها در آشپزخانه توی دست‌وپالش می‌پلکیدیم و منتظر آماده شدن عصرانه‌ی خوشمزه بودیم. کنار پایه‌های منبع آب که رسیدیم، ایستادیم. ماه نیمه از لای چندتا ابر کوچک و رقیق سرک کشیده بود و ما را تماشا می‌کرد. نورش روی همه‌چیز هاله‌ای آبی انداخته بود. صورت امیر به دو نیمه تقسیم شده بود. نیمه‌ای که به طرف ماه بود، تقریباً روشن بود و روی مرکز چشم‌ش یک نقطه‌ای آبی درخشان افتاده بود، درست مثل یک ستاره. نیمه‌ی دیگر چهره‌اش تاریک بود و فقط یک خط محو از لهه‌ی آن دیده می‌شد.

بعد دیگر اصلاً یاد نیست که چه شد. چرا از آن لحظات دلچسب یک‌دفعه پرت شده بودم اینجا روی تختی که در همین چند دقیقه فهمیده بودم توی بیمارستان است؟ چه بلایی سرم آمده بود؟

مامان می‌پرسد:

- سرده؟

دیگر رمق ندارم با سرم جواب منفی بدhem. سردم است، حس می‌کنم نوک انگشت‌های دست و پایم از سرما بی‌حس شده ولی می‌خواهم جواب منفی بدhem تا مامان آنقدر بپرسد که به سوال اصلی ام برسد، اما نمی‌توانم. مامان فکر می‌کند به جواب رسیده است. پنوبی از روی چیزی که کنار تختم است ولی من آن را نمی‌بینم، برمی‌دارد و رویم می‌اندازد، اطرافش را با دقت به بدلم می‌چسباند و می‌گوید:

- الان گرم می‌شی، عشقمن.

عشقم... عشق من... آه!

کجا بی عشقمن؟

چه چیزی مرا از کنار تو که داغ و پرحرارت و مثل یک شب زیبای تابستان بودی، یکباره جدا کرد و به این زمهریر سرد و سفید و بی‌حس فرستاد؟

فصل دو

اصرار کرده‌ام مامان بیرون بماند و خودم لباس‌هایم را بپوشم. کار سختی است چون هنوز با هر حرکتی تمام عضلات و استخوان‌هایم درد می‌گیرد ولی باید به خودم ثابت کنم که می‌توانم به زندگی عادی برگردم. نگرانم که این دردها تا آخر عمر همراه باشند و هرگز از شرšان خلاص نشوم. مامان و دکترها می‌گویند زیاد طول نمی‌کشد که همه‌چیز درست می‌شود ولی حتی اگر هم نشود، من باید قوی باشم. باید بتوانم زندگی کنم و از زندگی ام لذت ببرم، حتی با وجود دردهایی کشنده، حتی بدون امیر که در این مدت حتی یک بار هم به دیدن نیامده.

این هفته هر روز تمام فامیل به دیدن آمده بودند. تعدادشان آنقدر زیاد بود که صدای پرستارها درآمده بود. وسط این شلوغی که در دو ساعت وقت ملاقات خلاصه می‌شد، یک روز چند لحظه دور از چشم مامان و بقیه سوگند را گیر آورده بود و آهسته پرسیده بود:

- از امیر چه خبر؟

در نگاهش حالتی از تردید به چشم خورده بود و با مکث جواب داده بود:

- خبری ازش ندارم.

دلگرفته بود. امیر که می‌دانست من و سوگند چقدر صمیمی هستیم و چیزی را از هم پنهان نمی‌کنیم. هرچند خیلی چیزها را چند سال از همه پنهان کرده بودیم، حتی از سوگند که غیر از نسبت فامیلی نزدیک‌ترین دوستم بود، تا همین چند وقت پیش... همان روزی که...

به‌حال الان دیگر لابد خیلی چیزها لو رفته بود ولی امیر حتی نمی‌توانست از سوگند سراغم را بگیرد؟

سعی می‌کنم خودم را توجیه کنم که احتیاط کرده است. حتماً سعی داشته آدم‌های بیشتری متوجه نشوند. لابد نگرانم است و از راه‌های غیرمستقیم سراغم را می‌گیرد و از حالم خبر دارد. مطمئنم وقتی از این جهنم بیرون بیایم و به خانه بروم، زنگ می‌زنند یا پیام می‌دهند.

از فکر اینکه دوباره دستم به گوشی ام برسد، ذوق می‌کنم و تنم داغ می‌شود. مهم‌ترین

دلیل اصرارم برای اینکه زودتر از بیمارستان مخصوص شوم، همین بود. اینجا دکتر استفاده از گوشی را برایم ممنوع کرده بود و من بی تاب تر از این بودم که صبر کنم تا حالم بهتر شود. نق زده و اصرار کرده بودم که اینجا راحت نیستم و می خواهم به خانه بروم. با هزار جور خواهش و تمبا مامان را قانع کرده بودم که رضایت بدهد زودتر به خانه بیایم. برایم مهم نیست که در خانه از مسکن های تزیینی قوی محروم می شوم و مجبورم با داروهای خوراکی سر کنم و درد بیشتری را باید تحمل کنم. فقط می خواهم زودتر از امیر باخبر شوم. این مهم ترین چیز است.

در این مدت کم کم چیزهای بیشتری یادم آمد. ته باع درست زیر منبع یک چاه آب بود که برای پر کردن منبع از آن استفاده می شد. روی چاه را با چند تنهی کلفت درخت پوشانده بودند، با این حال از بچگی هزار بار به ما سفارش کرده بودند آن طرف باع نرویم چون چاه خیلی خطرناک است و اگر کسی تویش بیفتند، حتماً می میرد. یادم است که آن شب روی میله های افقی پایه ای منع نشستیم. چاه با درپوش کنده ای اش درست جلومنان بود. میله ها سرد بود و من لباس نازکی به تن داشتم. کمی بعد بلند شدم و لباس را تکاندم. رو به امیر ایستاده بودم. بعد یک قدم عقب رفتم. پایم به یکی از کنده ها گیر کرد و بی اختیار روی آن یکی پریدم که نیفتم. چوب کهنه و پوسیله زیر پایم خود شد و در یک آن سقوط کردم. میان یک لوله ای تاریک که به نظرم بی انتها می رسید، تا ابدیت پایین رفتم و بعد در آب فورافت. صدای شلپ بلند آب با بوی خفه کننده رطوبت در هم آمیخت. چیزهایی مثل گل ولای و خزه به پاهایم می خورد و چندشم می شد. مثل یک تکه سنگ پایین و پایین تر می رفتم. مغز از کار افتاده بود و هیچ تلاشی برای نجات نمی کردم. یک آن صدایی شبیه قورباغه بغل گوش شنیدم و از وحشت لرزیدم. از تصور اینکه پوست لزجش به تنم بخورد، انگار از خواب پریدم. تقلا کردم و دست و پا زدم و به طرف بالا شنا کردم. به سطح آب رسیدم و نفس کشیدم و سرفه کردم. دهانه ی چاه مثل یک دایره هی روشن در دور دست ها بود که ماه وسطش نشسته بود. حالا زیر ابرهای رقیق بود ولی نورش هنوز دیده می شد. پا زدم و خودم را روی آب نگه داشتم. سردم بود و می لرزیدم. باز به ماه نگاه کردم و تازه به ذهنم رسید که الان باید سر امیر را آن بالا می دیدم که به درون چاه خیره شده و با نگرانی صدایم می کند. پس چرا نبود؟

چیز لزجی از روی سرم پایین ریخت و روی صورتم آمد. یاد قورباغه افتادم و جمیع زدم. با وحشت دستم را روی سرم کشیدم و انگشتانم لزج شد. زیر نور محو ماه به

انگشتانم زل زدم و سرخی خون را که دیدم، وحشت کردم. یادم نیست سرم به کجا خورده بود. تازه متوجه شده بودم که سر و بدنم چقدر درد می‌کند. ساعت چیم از شدت درد داشت می‌ترکید و انگار سرمای آب تا این لحظه کمی تسکینش داده بود.
امیر، کجایی؟

چرا نمی‌آینی نجاتم بدھی؟

مگر نگفته بودی من جان و زندگی ات هستم؟

بیا زندگی ات را از این ورطه نجات بدھ.

باید صبر کنم و طاقت بیاورم. شاید حس کرده خودش تنها نمی‌تواند نجاتم بدهد و رفته کمک بیاورد. تازه باید بی سروصدای هم این کار را بکند که کسی نفهمد. اگر بفهمند ما این ساعت شب باهم ته باغ حرف می‌زداییم...

از این فکر ضربان قلبم بالا رفت. صدایش در چاه می‌پیچید. گروم بگروم بگروم. ولی چرا بفهمند؟ می‌تواند بگوید اتفاقی صدای شکستن کنده و افتادن کسی را شنیده و بیرون آمده.

پس چرا نمی‌آمد؟ داشتم از حال می‌رفتم. خونریزی سرم ببیشتر شده بود. پاها یام از سرما کرخت شده بود و دیگر نمی‌توانستم پا بزنم و خودم را روی آب نگه دارم. دست سالمم را به زور به تکه‌ی برجسته‌ای از دیواره‌ی چاه گرفته بودم که زیر آب نرم. نمی‌دانم چقدر گذشت ولی حس کردم او مرا اینجا رها کرده و رفته. ترسیده بود. از فکر اینکه نیمه شب برود در خانه را بزنند و خبر بدهد که من در چاه افتاده‌ام و بازخواست‌ها و اتفاقات بعدش، طوری وحشت کرده بود که رهایم کرده بود تا همان‌جا بمیرم.

محال است. او رهایم نمی‌کند. نکند او هم با من داخل چاه افتاده و الان ته آب است؟ نکند نتوانسته خودش را روی آب برساند و الان ریه‌هایش پر آب شده و کم‌کم جسدش مثل یک بادکنک کنارم روی آب شناور شود؟
از ته دل جیغ زدم و دعا کردم صدایم به خانه که درست آن طرف باغ بود، برسد. فریاد کشیدم و کمک خواستم، بعد سرم گیج رفت و دنیا جلوی چشمم سیاه شد.

پاچه‌ی دوم شلوار کاموایی را از پایم بالا می‌کشم. صبح که لباس‌های گرم را دست مامان دیده و از او شنیده بودم که حدود سه ماه در کما بوده‌ام، ماتم برده بود. باورش سخت بود که به همین سادگی یک فصل را از دست داده بودم. بعد چیز دیگری را هم از

مامان شنیدم. من هنوز خیلی گیج و منگ هستم. یک هفته است که به هوش آمدام و آن روز که برای اولین بار صدای مامان را شنیدم، دو روز از به هوش آمدنم می‌گذشت اما تا آن لحظه طوری گیج بودم که چیزی از آن دو روز هم به خاطر ندارم. نکته‌ی مهم این است که در این یک هفته نفهمیده بودم شوفاژها روشن است و همه لباس گرم به تن دارند و دیگر تابستان نیست؛ حتی نیمنگاهی از پنجراهی اتفاق به بیرون نینداخته بودم و گرنه درختان لخت را که تک و توک برگ‌های زرد رویشان بود، می‌دیدم.

وقتی لباس می‌پوشم، جلوی آینه‌ی دستشویی می‌روم. روی سرم را دو سه‌سانت موی تیغ‌تیغی قهوه‌ای پوشانده ولی هنوز رد ناهموار و صورتی بخیه‌ها پیداست. صورتم خیلی لاغر شده و اندام هم زیر چشم‌های قهوه‌ای روشن دوتا هلال سیاه گود افتاده. یادم است که قبلاً بینی ام انگار این قدر بزرگ نبود ولی الان بزرگ به نظر می‌رسد. شاید هم به خاطر لاغر شدن غیرعادی صورتم است. کلاً خیلی زشت شده‌ام. امیر مرا با این شکل و قیافه همچنان دوست خواهد داشت؟ یاد موهای بلند و پرپشت قهوه‌ای ام می‌افتم و آه می‌کشم. برای جراحی تمام موهایم را تراشیده بودند. در آینه به خودم لبخند می‌زنم. دکتر گفته بود وقتی موهایم بلندتر شود، جای بخیه‌ها را کاملاً می‌پوشاند و هیچ‌چیز از آن معلوم نخواهد بود. سیاهی زیر چشم‌های گودافتاده‌ام را نوازش می‌کنم و به خودم قول می‌دهم فعالیتم را زیاد کنم و بهتر غذا بخورم تا از شکل مرده‌ی متحرک بیرون بیایم و به همان اندام قشنگ قبل برگدم. مامان چند ضریبه به در دستشویی می‌زند.

- خوبی نسیم؟ کمک نمی‌خوای؟

در را باز می‌کنم. با لبخند سرتاپایم را برانداز می‌کنم. جلو می‌آید، بغلم می‌کند و می‌گوید:

- خیلی دوست دارم نسیم.

صدایش بغض دارد. دست‌هایم هنوز درد دارد و حالا می‌دانم که دست چیم شکسته بوده و تا کمی قبل از به هوش آمدنم در گچ بوده، با این حال محکم بغلش می‌کنم. حسش را خیلی خوب درک می‌کنم. از دست دادن سخت است، مخصوصاً اگر عزیز باشد. مامان دیگر نباید با چنین دردی رویه‌رو شود. بابا که رهایش کرده و رفته بود و من تنها کسی هستم که دارد. فامیل بزرگ و مهریانی داریم ولی خانواده‌ی مامان الان فقط من هستم. چقدر خوب است که زنده‌ام، می‌توانم نفس بکشم، در آینده بدم، کار کنم، درس بخوانم. چیزی به قلیم نیش می‌زنند. کاش بتوانم در کنار تمام این‌ها او را هم داشته باشم.

فصل سه

روی تختخوابم دراز کشیده‌ام. بعد از این مدت طولانی محيط آشناي اتاقم حس خوبی دارد. با اينکه دو روز است در خانه‌ام، هنوز همه‌چيز برایم تازگی دارد و از آن لذت می‌برم. تختخواب چوبی روشنم و میز کامپیوترا و دراور و بغل تختی هم رنگش، کتابخانه‌ام که روی دیوار نصب شده و هر سه طبقه‌اش پر از کتاب است، کتاب‌هایی که خیلی از آن‌ها را به یاد نمی‌آورم. اسم بعضی‌هایش برایم آشناست ولی فقط دو سه‌جلد کتاب را کاملاً به یاد دارم، کتاب‌هایی قدیمی که مطمئن‌هی هر کدام را با رها خوانده‌ام.

درد دارم، دردی که با وجود مسکن هم آرام نمی‌شود. عضلاتم هنوز خواب است. دکتر به مامان گفته است شاید برای بیدار کردن عضلاتی که سه ماه در خواب بوده، نیاز به فیزیوتراپی داشته باشم. قرار است هفت‌بهی بعد که برای معاینه می‌روم، در این مورد تصمیم بگیرد. برای هزارمین بار شماره‌ی امیر را می‌گیرم. صدای بی‌حالت اپراتور می‌گوید، «دستگاه مشترک موردنظر خاموش می‌باشد».

گوشی را با حرص کنارم روی تخت می‌اندازم. دوباره نگرانی به قلبم چنگ می‌زند. نکند امیر آن شب مُرده و به من نمی‌گویند؟ اصلاً چرا هیچ‌کس به من نمی‌گوید چه بلایی سرم آمده و چطور از آن چاه نجاتم داده‌اند؟ نکند آن شب امیر هم با من توی چاه افتاده و نتوانسته‌اند به موقع درش بیاورند؟ این فرضیه هر لحظه قوت می‌گیرد و گرنه چرا امیر هیچ تلاشی برای نجاتم نکرده بود؟ محال بود امیر بالای چاه باشد و بگذارد من آن تو بمانم و بمیرم.

به ذهنم که هنوز گیج است و رخوت خاصی دارد، فشار می‌آورم. می‌روم توی آن چاه لعنتی بلکه بفهمم آنجا چه خبر بوده است، بلکه نشانه‌ای پیدا کنم که امیر همراه من توی چاه بوده است... تاریکی... سرما... صدای قوریاغه... خونی که از سرم روی صورتم می‌ریخت... درد و حشتناک دستم... ماه... ماه کاملی که درست بالای گردی چاه ایستاده بود و همه‌چیز را نگاه می‌کرد. هیچ نشانی از امیر نبود. تنها کسی که همه‌چیز را دیده بود و می‌دانست، ماه بود.

به طرف پنجه‌های دوم و بازش می‌کنم. سوز سرمای او اخر پاییز چنگ می‌زند به تنم. درجا می‌لرزم. اعتنا نمی‌کنم. سرم را از پنجه‌هی نه چندان مرتفع طبقه‌ی اول بیرون می‌برم.

ماه کامل نیست. هلال هم نیست. کمی بزرگ‌تر از نیمه است. چشم می‌دوزم به آن و داد می‌زنم:

- تو می‌دونی اون شب چی شد؟ خبر داری؟

ماه جواب نمی‌دهد. خودش را پشت ابرها پنهان می‌کند. بلندتر داد می‌زنم:

- باید بهم بگو. باید بگو اون شب چه بلاهی سرم او مدد. امیر چی شد؟ چرا گوشیش خاموش؟ بگو لعنتی!

صدای باز شدن در اتاق را می‌شنوم ولی برنمی‌گردم. جز من و مامان کسی خانه نیست، پس لابد مامان است. مطمئنم صدای دادم را شنیده ولی برایم مهم نیست. اصلاً بگذار فکر کند من دیوانه شده‌ام. بگذار بفهمد چقدر حالم بد است بلکه دلش به رحم باید و کمی به من اطلاعات بدهد. همان‌طور که سرم بیرون پنجه است، مامان از پشت بغلم می‌کند.

- بیا تو نسیم. سرده. مریض می‌شی.

برهمی‌گردم و رودررویش می‌ایستم.

- به درک که سرما می‌خورم. تو همش به فکر جسمی ولی عین خیالت نیست با این سکوتت داری چی به روزم می‌آری و روح را چطوری داغون می‌کنی.

نرم و ملایم می‌گوید:

- عزیز دلم، کدام سکوت؟ من که هرچی می‌خواستی بدونی، بہت گفتم.

- کی گفتی؟ هزار بار پرسیدم و جواب ندادی.

مرا از جلوی پنجه کنار می‌کشد و آن را می‌بندد.

- بیا بریم تو هال چایی بخوریم، هرچی دوست داری بدونی، بہت بگم.

«هرچه دوست دارم بدانم...» این جمله کلید رام کردندم است. خشممن در یک آن ذوب می‌شود. دنبالش راه می‌افتم. روی یکی از مبل‌های مخلل نسکافه‌ای رنگ هال می‌نشینم. مامان به آشپزخانه می‌رود و کمی بعد با دو لیوان چای خوش‌رنگ تازه‌دم برهمی‌گردد. توی سینی یک بشقاب کلوچه‌ی خانگی است. می‌پرسم:

- مامان ملوک اینجا بوده؟

لبخند می‌زنند.

- خوب یادت مونده این کلوچه‌ها کار مامان ملوکه؛ ولی یادت نیست خودم هم بدلدم درست کنم. بعد از ظهر که خواب بودی، برات پختم.